

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB200006
NAZWA OBSZARU Ostoja Biebrzańska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB200006	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Biebrzańska

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2021-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. Ministra Środowiska z dn. 12.01.2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków

B	A092	pennatus		r	1	2	p		M	D			
B	A022	Ixobrychus minutus		r	7	7	p		M	C	A	C	C
B	A177	Larus minutus		r	1	3	p		M	D			
B	A156	Limosa limosa		r	200	200	p		M	B	C	C	C
B	A246	Lullula arborea		r	150	300	p		M	D			
B	A272	Luscinia svecica		r	100	100	p		M	B	C	C	C
B	A073	Milvus migrans		r	1	1	p		M	D			
B	A074	Milvus milvus		r	1	3	p		M	D			
B	A160	Numenius arquata		r	50	50	p		M	B	C	C	C
B	A072	Pernis apivorus		r	28	35	p		M	B	A	C	B
B	A151	Philomachus pugnax		r				P	M	D			
B	A151	Philomachus pugnax		c	20000	20000	i		M	C	C	C	C
B	A241	Picoides tridactylus		p	1	3	p		M	D			
B	A234	Picus canus		p	70	80	p		M	B	A	C	B
B	A120	Porzana parva		r	27	80	males		M	B	A	C	B
B	A119	Porzana porzana		r	300	1500	males		M	A	A	C	A
B	A195	Sterna albifrons		r	8	8	p		M	D			
B	A193	Sterna hirundo		r	42	50	p		M	C	C	C	C
B	A409	Tetrao tetrix tetrix		p	107	107	males		M	B	B	C	B
B	A162	Tringa totanus		r	195	195	p		M	C	C	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

[Powrót](#)

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N06	0.13
N07	18.01
N10	29.01
N23	0.43
N16	15.71
N17	14.09
N19	5.42
N12	17.2
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja Dolina Biebrzy położona jest w Kotlinie Biebrzańskiej na obszarze Niziny Północnopodlaskiej. Stanowi ona rozległe, zatorfione obniżenie terenu, otoczone wysoczyznami morenowymi i równinami sandrowymi. Jest to obecnie największy kompleks dobrze zachowanych torfowisk niskich w Europie Środkowej. Ostoja obejmuje obszar od ujścia Sidry po Narew. W Dolinie Biebrzy wyróżnia się trzy baseny - górny (powyżej Rutkowszczyzny), środkowy (między Rutkowszczyzną a Osowcem) oraz dolny (między Osowcami ujściem Biebrzy do Narwii). Główną rzeką ostoi jest Biebrza. Większe jej dopływy to: Sidra, Netta z kanałem Augustowskim, Brzozówka, Etka z Jegrznią i Wissa. Biebrza i dolne odcinki jej dopływów regularnie wylewają w okresie wiosennym z czym związany jest strefowy układ roślinności, szczególnie dobrze widoczny w basenie dolnym. Lasy zajmują tu ok. 1/4 powierzchni ostoi, rosną zarówno na gruntach podmokłych (olsy porzeczkowe i torfowcowe, łągolszowo-jesionowy czy bór bagienny), jak też na gruntach mineralnych (bory i grądy). Na całym terenie ostoi występują różne zarośla wierzbowe, w tym wierzby łapońskiej i brzozy niskiej.

4.2. Jakość i znaczenie

W ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 43 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności 19 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 25 gatunków zostało zamieszczonych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Ostoja Biebrzańska jest najważniejszą w Polsce i Unii Europejskiej ostoją wodniczki i orlika grubodziobego. Największa liczebność w Polsce i jedna z największych w Unii Europejskiej, osiągają ponadto: błotniak stawowy, cietrzew, derkacz, dubelt, uszatka błotna, kropiatka, rybitwa czarna i rybitwa białoskrzydła (w lata o wysokim poziomie wody). Bardzo ważna ostoja ptaków drapieżnych (kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak zbożowy, gadożer, orzeł przedni i orzełek). Obszar ten obejmuje teren poprzednio wyznaczonego OSOP Dolina Biebrzy PLC200001. Lelek *Caprimulgus europaeus* – ocena ogólna B, w tym: Gatunek występuje w borach na obszarze całej ostoi: 138 par, co stanowi ok. 2,8% populacji krajowej (wg Sikora i in. 2007) – ocena B (przedział 15% > p > 2%); Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (rozległe tereny leśne, występowanie zrębów, upraw leśnych, młodników do 20 lat i innych starszych drzewostanów borów sosnowych suchych i świeżych), możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus* – ocena ogólna B, w tym: Populacja występuje na terenach zalewowych i innych miejscach z wodą na obszarze całej ostoi: 300-4700 par, co stanowi co najmniej 40% populacji krajowej (wg Sikora i in. 2007, Ławicki i in. 2011) – ocena A (przedział 100% > p > 15%); Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania

siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, tereny zalewowe i inne miejsca z otwartą wodą), możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku). Gadożer *Circaetus gallicus* - planowane jest usunięcie przedmiotu ochrony. Dzieciot średni *Dendrocopos medius* – ocena ogólna C, w tym: Populacja występuje w starszych drzewostanach liściastych i mieszanych na obszarze całej ostoi: 130-340 par, co stanowi ok. 1,6% populacji krajowej (Sikora i inni 2007) – ocena C (przedział 2% > p > 0%). Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (obecne stare drzewostany liściaste, częściowo wyłączone z gospodarki leśnej), możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	J01		i
M	F03.02.03		i
M	G01		i
M	J02.01		i
M	A04.03		i
M	K02.03		i
M	H04		i
M	A08		i
M	X		b
M	A02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub		

współwłasność	0
Prywatna	0
Nieznana	100
Suma	100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

[1] Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa. [2] Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc. [3] Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8). [4] Komisja Faunistyczna 1998 Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1997. Not.Orn. 39 151- 174 [5] Komisja Faunistyczna. 1993 Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1991. Not.Orn 34 347- 358 [6] Krogulec J. Kloskowski J. 1997. Występowanie, liczebność i wybiórczość siedliskowa wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) w Polsce w 1997 roku. Raport Końcowy OTOP. OTOP, Gdańsk (mat. niepubl.). [7] Lewartowski Z. - Inwazja rybitw białoskrzydłej i białowąsej (*Chlidonias leucopterus*, Ch. hybridus) na Nizinie Północnopodlaskiej. Orlik 14 [8] Ławicki Ł., Niedźwiecki S., Sawicki W., Świętochowski P., Goławski A., Kasprzykowski Z., Urban M., Wylegała P., Czechowski P., Prange M., Janiszewski T., Menderski S., Lenkiewicz W., Jantarski M. 2011. Liczne gniazdowanie rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* w Polsce w roku 2010. *Ornis Polonica* 52: 85-96. [9] Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku 2015. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza, msc. [10] Pugacewicz E. 1994. Populacja orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) na Nizinie Północnopodlaskiej. Not. Orn. 35, 1-2: 139-156. [11] Pugacewicz E. 1994. Stan populacji bociana czarnego (*Ciconia nigra*) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1985-1994. Not. Orn. 35, 3-4: 297-308. [12] Pugacewicz E. 1995. Stan populacji orlika grubodziobego (*Aquila clanga*) w Kotlinie Biebrzańskiej w latach 1989-1994. Not. Orn. 36, 3-4: 311-322. [13] Pugacewicz E. 1995. Stan populacji puchacza (*Bubo bubo*) na Nizinie Północno-podlaskiej w latach 1984-1994. Not. Orn. 36, 1-2: 119-134. [14] Pugacewicz E. 1998 Aktualna sytuacja populacji cietrzewia (*Tetrao tetrix*) w Kotlinie Biebrzańskiej. Not.Orn. 39 77-90 [15] Pugacewicz E. 1999 Stan populacji żurawia (*Grus grus*) na Nizinie Północnopodlaskiej. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 4 20-31 [16] Pugacewicz E. 2002. Liczebność i rozmieszczenie dubelta *Gallinago media*. Not. Orn. 43, 1 1-7. [17] Pugacewicz E. 2002. Stan populacji dzięcioła białogrzbiatego *Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1803) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1984-2000. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 58, 1: 5-24. [18] Pugacewicz E., Kowalski J. 1997 Pierwsze w 20-tym wieku lęgi czapli białej (*Egretta alba*) w Polsce. Not.Orn. 38 323-325 [19] Pugacewicz E., Zub K. 1999 Liczebność, rozród oraz pokarm sowy błotnej (*Asio flammeus*) w Kotlinie Biebrzańskiej. Not.Orn. 40 69-77 [20] Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004 Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa [21] Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań [22] Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003 Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP "proNatura", Wrocław [23] Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010 Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym OTOP Marki [24] Włodarczyk A. 1999 Rozmieszczenie i liczebność Polskiej populacji biegusa zmiennego *Calidris alpina schinzii*. Not.Orn. 40 45-49 [25] Zawadzka D., Zawadzki J., Zawadzki G., Zawadzki S. 2009. Ptaki szponiaste Puszczy Augustowskiej. *Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej* 22: 118-124. Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/>

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]

PL01	40.22	PL04	16.32	PL02	0.05
------	-------	------	-------	------	------

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Dolina Narwi	*	0.09
PL02	Szelągówka	+	0.04
PL01	Biebrzański Park Narodowy	*	40.22
PL02	Czapliniec Belda	*	0.01
PL04	Pojezierze Rajgrodzkie	*	3.27
PL04	Puszcza i Jeziora Augustowskie	*	0.0
PL04	Dolina Biebrzy	*	12.96

na poziomie międzynarodowym:

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]
ramsar	Biebrzański Park Narodowy	*	40.17

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Biebrzański Park Narodowy
Adres:	Polska Osowiec-Twierdza 13 19-110 Goniądz
Adres e-mail:	sekretariat@biebrza.org.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB200006

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)